

Minister-President
Minister van Algemene Zaken

> Retouradres Postbus 20001 2500 EA Den Haag

Aan de voorzitter van de
vaste commissie van Binnenlandse Zaken
van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Minister-President

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie

4305869

Datum 14 december 2022

Betreft Antwoorden op vragen m.b.t. wijziging begrotingsstaat Ministerie van Algemene Zaken (IIIA) en de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen en Veiligheidsdiensten (IIIC) voor het jaar 2022 en antwoorden op de vragen m.b.t. wijziging van de begrotingsstaat van de Koning (I) voor het jaar 2022.

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken heeft een aantal vragen voorgelegd aan de minister-president, de minister van Algemene Zaken, over de Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Algemene Zaken (IIIA) en de begrotingsstaat van de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen en Veiligheidsdiensten (IIIC) voor het jaar 2022 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (Kamerstuk 36250-III). Daarnaast heeft de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken een aantal vragen voorgelegd aan de minister-president, de minister van Algemene Zaken, over de Wijziging van de begrotingsstaat van de Koning (I) voor het jaar 2022.

In het onderstaande ga ik allereerst in op de vragen van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken over de Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Algemene Zaken (IIIA) en de begrotingsstaat van de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen en Veiligheidsdiensten (IIIC). Vervolgens zal ik ingaan op de vragen van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken over de Wijziging van de begrotingsstaat van de Koning (I) voor het jaar 2022.

1. Heeft Nederland ook nationale niet-koninklijke onderscheidingen, zoals bijvoorbeeld regeringsmedailles? Zo ja, welke?

Antwoord:

Ja. Hierbij wordt opgemerkt dat in de beantwoording van deze vraag een onderscheiding als "nationaal" wordt aangemerkt, als het een onderscheiding betreft die op Rijksniveau publiekrechtelijk is ingesteld. Het kan hierbij gaan om onderscheidingen die bij of krachtens de wet zijn geregeld en om onderscheidingen die zonder een zodanige wettelijke grondslag bij Koninklijk Besluit zijn ingesteld. Een onderscheiding wordt als "koninklijk" aangemerkt, als de onderscheiding bij koninklijk besluit wordt toegekend.

In het Besluit draagvolgorde onderscheidingen zijn de onderscheidingen opgenomen die door de Staat zijn ingesteld of zijn erkend. Dit betreft zowel koninklijke als niet-koninklijke en zowel publiekrechtelijk geregelde als enkele

Minister-President

Datum

14 december 2022

Onze referentie

4305869

private onderscheidingen (zoals de Medaille van het Carnegie Heldenfonds) en onderscheidingen van het Koninklijk Huis, de zogeheten huisorden. De in artikel 2 van het Besluit draagvolgorde onderscheidingen opgenomen staatsonderscheidingen met de rangnummers 26 t/m 44 en 56 t/m 66 zijn 'niet-koninklijk'. Ook de door de Nederlandse Staat erkende ridderlijke orden (zoals de Johanniter Orde) en onderscheidingen van Nederlandse particuliere organisaties worden als 'niet-koninklijk' gezien.

2. Heeft Nederland Ministeriële onderscheidingen? Zo ja, welke? (zie ook Besluit draagvolgorde onderscheidingen gepubliceerd in de Staatscourant op 7/10/17)

Antwoord:

Ja. Hierbij wordt opgemerkt dat een onderscheiding als ministerieel wordt aangemerkt als deze door een minister wordt toegekend. In het Besluit draagvolgorde onderscheidingen gelden de staatsonderscheidingen in artikel 2 met de rangnummers 26, 27 en 58 t/m 66 als 'ministerieel'.

3. Welke onderscheidingen worden per Algemene Maatregel van Bestuur of ministeriële regeling ingesteld? Welke voorwaarden gelden hiervoor?

Antwoord:

Conform artikel 111 van de Grondwet zijn ridderorden ingesteld bij wet. Deze instellingswetten dateren al uit de negentiende eeuw. Het Nederlandse decoratiestelsel heeft dus een lange geschiedenis en is daardoor een licht afwijkende positie in het huidige staatrechtelijk bestel. Andere onderscheidingen dan de ridderorden worden meestal ingesteld bij ander koninklijk besluit dan een algemene maatregel van bestuur. Uitzondering is onder meer artikel 9 van het Besluit Rode Kruis 1988 (zijnde een algemene maatregel van Rijksbestuur), waarin enkele onderscheidingen zijn geregeld die het bestuur van het Rode Kruis kan verlenen.

4. Wanneer wordt een onderscheiding als 'koninklijk' bestempeld?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 1.

5. Welke bekende/prominente mensen hebben wel eens een lintje geweigerd vanwege het feit dat het ging om een koninklijke onderscheiding?

Antwoord:

Bij het aanvragen van een koninklijke onderscheiding wordt vanzelfsprekend een inschatting gemaakt of een dergelijk eerbetoon door de persoon op prijs wordt gesteld. Het komt derhalve niet vaak voor dat een onderscheiding wordt geweigerd. Gelet op regelgeving op het terrein van privacy en ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer van een ieder die wordt voorgedragen voor een koninklijk eerbetoon, kan de Kanselarij geen uitspraken doen over individuele dossiers.

Minister-President

Datum

14 december 2022

Onze referentie

4305869

6. Hoeveel keer is er dit jaar in de ministerraad gesproken over het feit dat kabinetsplannen voortijdig via de media uitlekken?
7. Hoe vaak is een bewindspersoon aangesproken op het feit dat hij/zij in de media plannen besprak die nog niet met de Kamer zijn gedeeld?
8. Klopt het dat het de beleidslijn van het kabinet is dat plannen altijd eerst naar de Kamer gestuurd moeten worden voordat de media wordt geïnformeerd? Betekent dit dus ook dat redacties van media niet voorafgaand aan bijvoorbeeld een interview van een bewindspersoon op de hoogte worden gesteld van een plan dat nog niet met de Kamer is gedeeld?

Antwoorden op de vragen 6 tot en met 8:

Een zorgvuldige informatievoorziening van beide Kamers is in het licht van artikel 68 Grondwet essentieel in de verhouding tussen de regering en Kamers. Daarbij hoort dat de regering de Kamers zo snel als redelijkerwijs mogelijk informeert over relevante zaken. Sinds 2013 geldt hiervoor als werkafspraken voor verzending van stukken aan de Tweede Kamer dat stukken minimaal een kwartier voordat door media nieuws naar buiten wordt gebracht dienen te worden aangeleverd bij de griffies in verband met de benodigde verwerkingstijd.

Met enige regelmaat wordt dit aan de orde gesteld in de ministerraad. Zo is jongstleden 25 november een aantal stukken op de agenda van de Ministerraad aangehouden vanwege het lekken van informatie.

1. Wat is de precieze juridische status van Kroondomein Het Loo? Is of zijn er een of meerdere vruchtgebruiker(s)? Zo ja, kan worden toegelicht, nauwkeurig met relevante verwijzingen naar de wet- en regelgeving en de leveringsakte, wie de huidige vruchtgebruiker(s) is of zijn?
2. Klopt het dat de Koning niet de vruchtgebruiker is van Kroondomein Het Loo? Zo ja, sinds wanneer is de regering hiervan op de hoogte? Zo nee, op basis van welke wet- en regelgeving blijkt dat er wel sprake is van vruchtgebruik door de Koning?
3. Klopt het dat er bij het gebruik van Kroondomein het Loo sprake is van een juridisch gelijkwaardige verhouding waardoor er afspraken gemaakt dienen te worden tussen de eigenaar (de Staat) en de gebruiker(s)? Betekent dit dat de regering daarom akkoord moet gaan met het precieze gebruik van het Kroondomein, ook gedurende de periode dat het Kroondomein gesloten is? Kan dit antwoord worden onderbouwd met verwijzing naar de relevante juridische bronnen?
4. Kan in een schematisch overzicht met verwijzing naar juridische bronnen uitgelegd worden hoe het kan dat er subsidie wordt verstrekt voor het beheer van Kroondomein Het Loo en dat het Kroondomein tevens enige maanden per jaar gesloten is voor publiek, terwijl dit volgens de subsidievoorwaarden niet toegestaan is? Kan hierbij ingegaan worden op de juridische status van het Kroondomein, de juridische status van de

Minister-President

Datum

14 december 2022

Onze referentie

4305869

Staat als eigenaar, de juridische status van de gebruiker(s) en de juridische aspecten van de beheers-subsidie?

Antwoord op de vragen 1 tot en met 4:

In een brief van 21 november 2022 heeft Minister van der Wal de juridische status van Kroondomein het Loo toegelicht, en de verstrekking van de subsidie.

De rechten en plichten die de Koning heeft met betrekking tot het Kroondomein zijn te vinden in de Wet op het Kroondomein in samenhang met de schenkingsakte. Die rechten en verplichtingen vertonen gelijkenis met de rechten en verplichtingen die een vruchtgebruiker heeft op grond van het Burgerlijk Wetboek, maar gaan op onderdelen ook verder. In de memorie van toelichting op de Wet op het Kroondomein (Kamerstuk 10686, nr. 3) is het volgende gesteld: 'Derhalve is het in 1959 aan de staat geschonkene weliswaar formeel eigendom van de staat, economisch is het echter te beschouwen als een aan de persoon van de Kroondrager gebonden en tot diens particuliere sfeer behorend vermogen, dat ter waarborging van de bestemming ervan onder de hoede van de staat is geplaatst. De Hoge Schenkster beoogde blijkens de overwegingen van de schenkingsakte te waarborgen dat Haar na te vermelden bezit één geheel blijven en het genot daarvan voorbehouden blijve aan diegene van Haar afstammelingen die Drager is van de Kroon [...].' Dit betekent dat het eigenlijke Kroondomein wordt geëxploiteerd door de kroondrager, waarbij alle baten en lasten voor zijn rekening komen. Eerder is, om de verhouding van de Kroondrager tot het Kroondomein op eenvoudiger wijze te duiden, de term vruchtgebruik gebruikt. Dat heeft helaas tot onduidelijkheid geleid. In het vervolg zal het kabinet daarom het begrip 'de rechten en plichten van de Kroondrager met betrekking tot het Kroondomein' gebruiken.

De subsidie ten behoeve van het natuurbeheer binnen het Kroondomein wordt verleend op basis van artikel 4a van de Kaderwet EZK- en LNV-subsidies. Op grond van de Wet op het Kroondomein ligt de verantwoordelijkheid voor het beheer bij de Kroondrager, vertegenwoordigd door de rentmeester. De minister voor Natuur en Stikstof bepaalt de voorwaarden voor subsidieverlening voor natuurbeheer en is daarbij uiteraard niet gebonden aan voorwaarden die andere overheden stellen bij dergelijke subsidies, al wordt daarbij zoveel mogelijk aansluiting gezocht. De rechten en verplichtingen van de Kroondrager worden geregeld in de Wet op het Kroondomein in samenhang met de schenkingsakte. Waar het genot, de inkomsten, de lasten en de verantwoordelijkheid voor het beheer bij de Kroondrager liggen en de Kroondrager door de subsidiegever gewenst natuurbeheer voert en daarvoor extra kosten maakt, wordt daarvoor van rijkswege een vergelijkbare subsidie verleend als eigenaren en erfpachters kunnen ontvangen op grond van de provinciale subsidieregelingen voor natuurbeheer.

DE MINISTER-PRESIDENT,
Minister van Algemene Zaken,

Mark Rutte